

ХТО МОЖЕ ПРИЙМАТИ ЦЕ ТАЇНСТВО?

Це таїнство призначене не лише для тих, що перебувають у небезпеці смерті. Відповідний час для її прийняття є вже і тоді, коли вірному починає грозити небезпека смерті через хворобу або старість. Якщо хворий, який отримав таїнство, одужує, він може знову прийняти її у разі нової важкої хвороби. Протягом однієї і тієї ж недуги це таїнство може бути знову повторене, якщо хвороба загострюється. Варто його вділити хворим перед важливою операцією. Те саме стосується і старших і немічних людей (**пор. ККЦ 1514-1515**).

ХТО МОЖЕ УДІЛЯТИ ЦЕ ТАЇНСТВО?

У Біблії чітко сказано: «нехай закличуть вони церковних пресвітерів» (Як 5,14). Отже, лише священники (єпископи і пресвітери) можуть уділяти Єлеопомазання хворих. Обов'язком душпастирів є повчати вірних про користь цієї тайни. Нехай вірні заохочують хворих, щоб ті запрошували священника для прийняття цієї тайни. Хворі повинні приготуватися до її прийняття добрим наставленням, з допомогою свого душпастиря і цілої церковної спільноти, яка повинна огортати хворих своїми молитвами і братньою опікою (**ККЦ, 1516**).

За спробою це таїнство звершують кілька священників (згідно з Чиним – семеро), що унаочнює молитву всієї Церкви, тому Єлеопомазання називають ще «**соборунням**» (**Катихизм УГКЦ, 468**).

ДЕ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЦЕ ТАЇНСТВО?

Удільнення святого таїнства Єлеопомазання звершують у храмі або там, де перебуває недужий (**Катихизм УГКЦ, 468**). Родичі або знайомі хворих осіб повинні покликати священника у відповідний час і щоб не було запізно (тоді, коли людина вже втратила свідомість).

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ ЧИН ЄЛЕОПОМАЗАННЯ?

Чин Єлеопомазання включає освячення елею, читання Апостола та Євангелія і помазання недужого. Священик, посвячуючи елей, традиційно вживаний для лікувальних цілей, прикликає на нього силу Божу, «*щоб він був для тих, що помазуються ним, на зцілення й на припинення всякого терпіння, скверни плоті й духа*», а читанням зі Св. Письма благовістить перемогу Христа над гріхом, недугою та смертю. **Помазуючи недужого елеєм (чоло, очі, ніздрі, вуха, уста, щоки, груди, руки і ноги)**, священник проказує урочисту благальну молитву... і просить зцілити недужого «**помазанням цим від тілесної і душевної немочі**» й «**оживотворити його благодаттю Христа, молитвами Богородиці і всіх святих**». Чин закінчується покладанням книги Св. Євангелія на голову недужого на знак того, що сам Христос Господь кладе Свою святу десницю на його голову на зцілення й прощення гріхів. Після звершення таїнства, недужий причащається Святих Дарів – «ліку безсмертя» [якщо, звичайно, в стані це зробити]. Присутні в цей час моляться за недужого... (**Катихизм УГКЦ, 468-469**).

ЩО ДАЄ ЄЛЕОПОМАЗАННЯ? (ККЦ, 1520-1523)

Особливий дар Св. Духа. Першою благодаттю цієї тайни є *благодать підкріплення, миру і відваги в подоланні труднощів*, які пов'язані з важкою хворобою або старечою неміччю. Ця благодать є даром Св. Духа, який відновлює довір'я і віру в Бога і зміцнює проти спокус Лукавого, тобто проти спокус знеохочення і страху перед смертю. Ця допомога Господа силою Його Духа має провадити хворого до оздоровлення душі, а також до оздоровлення тіла, якщо така є Божя воля. Окрім того, «як він гріхи вчинив, вони йому простяться» (Як 5,15).

З'єднання зі страстями Христа. Через благодать цієї тайни хворий отримує силу і дар тісно злучитися зі страстями Христа: він, певним чином посвячений щоб нести плоди через уподібнення до спасаючих страстей Спасителя...

Церковна благодать. Недужі, які приймають це таїнство, «добровільно єднаючись зі страстями і смертю Христа», вносять «свою частку для добра Божого Народу». Удільючи цю тайну, Церква у спільності святих заступається за добро хворого. Хворий же, своєю чергою, благодаттю цього таїнства сприяє освяченню Церкви та благу всіх людей, за яких Церква страждає...

Приготування до останнього переходу. Якщо це таїнство... вділяється всім, хто страждає від важких хвороб і немочей, воно тим більше повинне вділятися тим, хто наближається до кінця життя. Тому його також назвали «таїнством тих, що відходять»... Воно завершує святі помазання протягом усього християнського життя; помазання при Хрещенні витиснуло на нас печать нового життя; помазання під час Миропомазання зміцнило нас для боротьби в цьому житті. Останнє помазання зміцнює кінець нашого земного життя міцним захистом в останній боротьбі перед входом до Дому Отця.

МОЛИТВА ЗА ХВОРОГО

Лікарю душ і тіл наших, Джерело життя нашого, Христе Ісусе, Господи і Спасителю наш! Споглянь милосердним оком на цього в тяжкій недузі, прихились до наших слізних благань, перстом милосердя Твого доторкнись до немічного тіла хворого брата нашого, вгаси вогонь тіла його, зменш біль недуги його, поверни здоров'я йому, піднеси його з постелі немочі, продовж дні життя його, щоб на землі він послужив Тобі, ходив по стежках заповідей Твоїх та удостоївся Твого Небесного Царства і разом зі святими славив Тебе, Бога Милостивого, з Отцем і Духом на віки віків. Амінь

Підготував і упорядкував о. Йосафат Бойко, ВС
Парафія Свв. Кирила і Methodія, УГКЦ
Згромадження Воплощеного Слова
вул. Вербова, 32 – 76493 – Івано-Франківськ (Крихівці)
e-mail: josafatboyko@ive.org; www.pkm.if.ua

«Моліться один за одного, щоб вам видужати.»

Ревна молитва праведника має велику силу»

(Як 5, 16)

СВЯТЕ ТАЇНСТВО ЄЛЕОПОМАЗАННЯ

Процятуються
Тобі
гріхи Твої

«Нездужає хтось між вами? Хай прикличе пресвітерів церковних і хай вони помоляться над ним, помазавши його олією в ім'я Господнє, і молитва віри спасе недужого, та й Господь його підійме; і як він гріхи вчинив, вони йому простяться»
(Як 5, 14-15)

ПРО СВЯТІ ТАЇНСТВА ЗАГАЛЬНО

Слово «таїнство» лат. походження «*sacramentum*» – «таємниця», по-грецьки «*містерія*», **Церква використовує для означення сили і благодаті, якими Господь обдаровує людину через видимі знаки.** Отже, **Святе Таїнство – це видимий знак невидимої Божої благодаті.** Це означає – таємничим, невидимим способом одержувати благодать, тобто божу силу та милість, яка допомагає ослабленій гріхом людині, прямувати до Бога, і боротися зі своїми немочами та гріхами. Можна сказати, що це є особлива допомога для людини, щоби навести порядок у духовному житті та у відносинах з Богом.

СВЯТІ ТАЇНСТВА ДОПОМАГАЮТЬ:

- відновлювати зв'язок з Богом, що його людина тратить через гріх;
- отримувати нову силу для життя у благодаті;
- визнавати привселюдно свою віру.

У Церкві Христовій є 7 Святих Таїнств і вони установлені самим Ісусом Христом: «Святими Таїнствами є Хрещення, Миропомазання, Євхаристія, Покаяння, Єлеопомазання, Подружжя та Священство. Через ці священнодійства Церкви Христос дарує благодать Святого Духа. Церква через святі Таїнства освячує вірних на їхньому шляху до повноти життя у Христі. У Святих Таїнствах через зовнішні знаки (наприклад воду, миро, хліб і вино, покладання рук тощо) Христос будує свою Церкву. Дія Божої благодаті та наше входження в Боже життя відбувається в богослужіннях Святих Таїнств» (Катихизм УГКЦ, 405)

СВЯТІ ТАЇНСТВА ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА:

ТАЇНСТВА ХРИСТІАНСЬКОГО ВТАЄМНИЧЕННЯ: Хрещення, Миропомазання, Євхаристія. У них закладені основи християнського життя. Через ці таїнства людина стає членом Христового Тіла, яким є Церква Христова.

ТАЇНСТВА ОЗДОРОВЛЕННЯ: Покаяння і Єлеопомазання. Вони спрямовані на зцілення, оздоровлення духовних і тілесних недуг (немочей);

ТАЇНСТВА СЛУЖІННЯ: Священство і Подружжя. Вони призначені для допомоги на шляху спасіння нашим ближнім у церковній спільноті (як священник) та «домашній Церкві» - через народження і виховання дітей.

ЩО ТАКЕ ТАЇНСТВО ЄЛЕОПОМАЗАННЯ?

Святе Таїнство Єлеопомазання (Оливопомазання) належить до категорії таїнств оздоровлення. Не треба плутати також із Миропомазанням (таїнством, що уділяється після Хрещення) та Мируванням (благовословенням по великих святах всіх присутніх у храмі). **Часто існує помилкова думка про те, що хто прийме єлеопомазання, той помере. Для християн – це є таїнство оздоровлення і воно пов'язане з тим періодом в житті, коли людина переносить різні хвороби і страждання.**

«Хвороба і біль завжди належали до найважчих проблем, які випробовують людське життя. У хворобі людина пізнає своє безсилля, свою обмеженість і свою конечність. Всяка хвороба може призвести нас до смерті. Хвороба може вести до тривоги, до замкнення в самому собі, часом навіть до розпуки і бунту проти Бога. Але вона також може зробити людину зрілішою, допомогти їй пізнати те, що не є істотним у житті, щоб звернутися до того, що є істотним. Дуже часто хвороба спонукує шукати Бога і вернутися до Нього» (ККЦ, 1500-1501).

Ще в Старому Завіті людина, вражена недугою, пізнавала свою обмеженість і відчувала, що хвороба пов'язана з гріхом. Водночас хвороба і страждання праведника могли бути нагодою виявити надію на Бога й вірність Йому. Прикладом цього є праведний Йов. У недугі людина зверталася до Бога й саме в Нього благала зцілення, визнаючи перед Господом свої гріхи (див. Пс. 6; 38; 102). У Новому Завіті Ісус Своїми страстями та животворящою смертю надає нашим стражданням нового значення: **у поєднанні зі стражданнями Ісуса вони стають засобом очищення і шляхом спасіння для нас та для інших людей** (Катихизм УГКЦ, 462).

ХРИСТОС ПРИХОДИТЬ, ЩОБ ЛІКУВАТИ

«Співчуття Христа до хворих і Його численні оздоровлення всіляких недужих є ясною ознакою того, що Бог відвідав свій народ і що Царство Боже близьке. **Ісус не лише має силу оздоровлювати, а й прощати гріхи: Він прийшов зцілити всю людину – душу і тіло; Він лікар – якого хворі потребують. Його співчуття до тих, хто страждає, сягає так далеко, що Він ототожнює себе з ними: «Я був хворий, і ви навідалися до мене» (Мт 25,36).** Його особлива любов до недужих не перестала впродовж віків збуджувати особливу увагу християн до всіх тих, що терплять тілом і душею...» (ККЦ, 1503).

Ісус, посилаючи дванадцятьох апостолів на проповідь Євангелія, «дав їм владу над нечистими духами, щоб їх

виганяли і лікували всяку хворобу й усяку неміч» (Мт 10, 1). Він обіцяв, що проповідь супроводжуватиметься зціленнями: «*На хворих будуть руки класти, і добре їм стане*» (Мр 16, 18). Услід за Христом апостоли також заповідають моління за недужих: «*Нездужає хтось між вами? Хай прикличе пресвітерів церковних і хай вони помоляться над ним, помазавши його олією в ім'я Господнє, і молитва віри спасе недужого, та й Господь його підійме; і як він гріхи вчинив, вони йому простяться*» (Як. 5,14-15) (Катихизм УГКЦ, 463).

Святе таїнство Єлеопомазання уділяється **для підкріплення віри в перемогу Христа над гріхом і смертю.** Бог в Єлеопомазанні дарує **благодать відновлення внутрішньої цілості людини – її зцілення та подальшого духовного зростання...** (Катихизм УГКЦ, 464).

Св. Єлеопомазання звершують соборно, молитвою всієї Церкви на зцілення душі й тіла: **скріплення довіри до Бога та отримання прощення гріхів, а також фізичне одужання.** Ось чому це таїнство уділяють хворим, а не тільки вмираючим. Силою благодаті таїнства Єлеопомазання недужий стає здатним бачити у своїй хворобі Божий Промисел й отримує силу зносити недугу та долати її. Змінюючи своє ставлення до неї, хворий поєднує власні страждання зі спасительними стражданнями Христовими (Катихизм УГКЦ, 465).

У Єлеопомазанні недужий отримує за молитвою Церкви відпущення гріхів. Це таїнство не замінює, однак, таїнства Сповіді. Якщо єлеопомазаний, каючись, не мав можливості приступити до таїнства Сповіді, то він отримує відпущення гріхів. Церква навчає, що таїнство Єлеопомазання дає духовне зцілення, навіть якщо фізичне оздоровлення не супроводжує його (Катихизм УГКЦ, 466).

ХТО ВСТАНОВИВ ЦЕ ТАЇНСТВО?

Сам Господь Ісус встановив це таїнство для оздоровлення та зміцнення на душі хворих людей (як дітей, так і старших).

ЧИ ПРО ЦЕ ЧИТАЄМО У БІБЛІЇ?

Мр 6,12-13: «Вони, вийшовши, проповідували покаяння, і виганяли численних бісів, а й намащували олією чимало хворих та оздоровлювали».

Як 5, 14-15: «Нездужає хтось між вами? Хай прикличе пресвітерів церковних і хай вони помоляться над ним, помазавши його олією в ім'я Господнє, і молитва віри спасе недужого, та й Господь його підійме; і як він гріхи вчинив, вони йому простяться».